

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, РОСІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

*Міжнародної
науково-практичної конференції
молодих вчених,
курсантів і студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2014

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

канд. техн. наук	Рак Т.Є. – головний редактор
канд. техн. наук	Половко А.П. – заступник головного редактора
д-р техн. наук	Гащук П.М.
д-р техн. наук	Грицюк Ю.І.
д-р техн. наук	Гудим В.І.
д-р техн. наук	Гуліда Е.М.
д-р психол. наук	Кривописина О.А.
д-р с.-г. наук	Кузик А.Д.
д-р техн. наук	Рак Ю.П.
д-р техн. наук	Семерак М.М.
д-р фіз.-мат. наук	Стародуб Ю.П.
д-р фіз.-мат. наук	Тацій Р.М.
канд. техн. наук	Башинський О.І.
канд. геолог. наук	Карабин В.В.
канд. техн. наук	Кирилів Я.Б.
канд. фіз.-мат. наук	Меньшикова О.В.
канд. хім. наук	Мірус О.Л.
канд. техн. наук	Пархоменко Р.В.
канд. техн. наук	Рудик Ю.І.
канд. техн. наук	Шелюх Ю.Є.

ДК 159.9.016.

ПОНЯТТЯ ДУША, ЯК ПРЕДМЕТ АНАЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ*Ромасевич І. А.***Макаренко С.С.**, доцент кафедри практичної психології та педагогіки,
канд. психол. наук, доцент

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Доведено, що душа – це сукупність спонукань свідомості та сфери несвідомого (і разом з тим їх основа) живої істоти, насамперед людини, на противагу до тіла і матерії. З наукової точки зору, душа – сукупність тісно пов’язаних з організмом переживань, особливо почуттів і захоплень (вітальна душа). Результатами спостережень за душею оперує психологія. Ідея Бога, на думку К.Юнга, є архітепичною, вона неминуче присутня у психіці кожної людини, хоча не доводить його існування за межами нашої душі [1].

Для сучасної науки душа – носій безсвідомого і виразних структурних якостей мікрокосмосу, які надають його частинам ранг, динаміку. Як предмет аналітичної психології, душа позбавляється сьогодні всіх матеріальних складових і розглядається винятково як гіпотетичне поняття, рівнозначне всій сукупній сфері переживань людини, з якою можна емпірично змиритися лише шляхом самоспостереження та вивчення поведінки. З іншого боку, душа – поняття, що виражає індивідуальну своєрідність внутрішнього світу людини, здатність до переживання, співпереживання або відчуження.

Отже, в організмі людини є атоми Всесвіту, тому для балансу повинно бути усвідомлення цих атомів в інтелекті людини, тобто вона виступає мікровсесвітом, мікрокопією. Залежно від ступеня інтелектуальної культури ця мікрокопія може бути якісною і неякісною. Але якщо на цю “мікрокопію” має вплив Всесвіт, то на Всесвіт має вплив “мікрокопія”. Іншими словами, душа людини і Душа Всесвіту є єдиними, але не ідентичними. Душа Всесвіту складається із душ людей.

Душа людини незалежна від тіла. Вона тонкоматеріальна, животворна і пізнаюча субстанція. Вага тіла відразу після смерті зменшується на 2,5-7 г (можливо це вага душі). Від тіла людини в момент смерті відокремлюється еліпсоїдний енергетичний згусток [7]. Цей згусток – душа, яка наповнює Всесвіт без тіла (закон збереження).

М. Амосов стверджує, що душа в людини існує. Вона в самому слові – “душа”, в його нейтронній моделі, з якою пов’язані інші моделі – нейронні ансамблі, які виражають перекозання в існуванні ідеалів добра і підвищують людину над егоїстичним матеріалізмом, а може – потреби в Бозі. Можливо душа є фікцією. Але хіба ж не такі фікції – всі словесні формули та догматичні доктрини видумані людьми? Однак вони рухають світом, хоч і не завжди у правильному напрямі. Тому нехай для деяких людей краще будуть умовні фікції Бога і Душі [3].

Всесвіт впливає на організм та інтелект людини у формі думок, почуттів, пристрастей значною мірою в діях, вчинках. Людина як один з біологічних видів не має жодних привілеїв щодо використання інших видів (рослини і тварини використовуються в міру потреби), і її вплив на природу має бути мінімальний.

Умовно можна уявити єдність людини з Всесвітом як єдність двох зубчатих коліс, з дуже великим і дуже малим діаметрами. Поки велике колесо зробить один оберт, мале – зробить дуже багато обертів (при конкретних даних можна встановити конкретне число).

Отже, людина – мікрокопія Всесвіту, а її життєдіяльність підпорядковується всім законам Всесвіту, тобто закони людини і закони Природи – єдині. Все, що творить людина, відповідає законам Природи або суперечить їм. Тому необхідно розглянути складові елементи душі людини, дослідити принципи діяльності душі, щоб показати шляхи утримання цілісності Всесвіту.

Ще Платон писав, що безсмертна душа людини складається з трьох елементів: розумності, заповзятості і хтивості. Перший елемент викликає устремління до мудрості, другий – до влади і пошестей, третій – до насолодження і багатства. Хоч душа і єдина, але переваги того чи іншого елемента породжує різноманітні характери. Згідно зі вченням Платона трьома елементами душі відповідають три основні добродетності: розумності – мудрість, яка скеровує у правильному напрямі ум; заповзятості – мужність, яка полягає в готовності приводити у виконання рішення розуму; хтивості – самовладання, які підкоряють одні стремління іншим. Над всіма цими добродетелями стоїть основна – справедливість, яка призначена природою [5, С.65-66].

Аристотель, у свою чергу, вважав, що душа ділиться на дві частини: розумну і вольову. Тому добродетності діляться на головні і сердечні. До першої групи відносяться мудрість, розсудливість; до другої – мужність, щедрість, великодушність, справедливість тощо. Особливе місце Аристотель приділяв справедливості [6].

Отже, душевні якості – це моральні правила, закони духовного життя, які забезпечують душевну чистоту. Ці якості становлять внутрішній сприятливий ґрунт для перетворення у своєму житті і діяльності морального закону – принципів істинної людяності. Якості душі, які відповідають принципам істинної людяності, що безпосередньо впливають із цих принципів і, у свою чергу, слугують внутрішнім засобом для реалізації в своєму житті морального закону совісті, називаються моральними правилами, оскільки вони є моральними якостями не самі по собі, а лише постільки, слугують меті морального утвердження людини [8, 284-285].

У перспективі нашого дослідження ми бачимо уточнення категоріальних характеристик, вивчення механізмів що детермінують психолого-правовий аспект розгляду філософії душі.

Література:

1. Аристотель. Етика. Політика. Риторика. Поетика. Категорії. – Минск: Література, 1998. – 1393 с.
3. Вернадский В.И. Биосфера и ноосфера. – М.: Рольф, 2002. – 576 с.
5. Волченко В.Н. Миропонимание и экоэтика XXI века. Наука – Философия – Религия. – М., 2001. – 432 с.
6. Эзотерика. Универсальный словарь-справочник: 2-е изд. / Автор-состав. А.И. Ивасенко. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 448 с.
7. Філософський енциклопедичний словник. – К.: Абрис, 2002. – 742 с.
8. Шершеневич Г.Ф. История философии права. – СПб.: Лань, 2001. – 528 с.

УДК 159.9

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Сердюк О.О.

Цюприк А.Я., доцент кафедри ПП та П, канд. пед. наук
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Психологія безпеки праці є важливою ланкою в структурі забезпечення безпечної діяльності людини. Як вітчизняний, так і закордонний досвід досліджень цього напрямку показує, що при вирішенні задач зниження рівня виробничого травматизму і професійних захворювань повинен включатися не тільки інженерно-технічний напрямок, але й аспекти аналізу психології працюючих у виробничій обстановці.

По оцінці фахівців впливає, що в залежності від об'єктивних і суб'єктивних обставин близько 60 – 90 % випадків побутового і виробничого травматизму відбувається з вини потерпілих. Психологічні фактори, які приводять до реалізації небезпеки, розділяються на дві основні групи: об'єктивні і суб'єктивні. До групи основних суб'єктивних факторів відносяться: недисциплінованість людини у відношенні дотримання мір безпеки; переоцінка своїх професійних навичок; невідповідність рівня психологічної підготовки і конкретних умов зовнішнього середовища. Група об'єктивних психологічних факторів включає у себе: недостатній рівень професійної підготовки, у тому числі в плані навчання безпечним методам праці; низький рівень вимог допуску до виконання робіт, що характеризуються підвищеною небезпекою і шкідливістю; недотримання ергономічних вимог до робочого місця, устаткування, колірнього оформлення робочого місця; низький контроль стану здоров'я працюючих.

На практиці вище перераховані дві групи основних психологічних факторів у багатьох випадках є взаємозалежними, тому що людина сприймає комплекс інформації про стан зовнішнього середовища через кілька аналізаторів одночасно. Так як рівень подразників цих аналізаторів, як правило, є різним, то пріоритетність психологічних негативних факторів, що можуть (чи привели) до професійного захворювання чи травматизму безпосередньо установити складно. У зв'язку з цим, для рішення задачі забезпечення безпеки людини в психологічному плані застосовується тестування різного рівня і змісту.